

mærkning, at der er ikke saa faa Friskolelærere, som aldrig have søgt Bidrag af det offentlige til deres Aftenskoler. Og dernæst maa jeg gøre opmærksom paa, at Friskolelærernes Antal her i Landet er lille i Forhold til Antallet af den offentlige Skoles Lærere. Men af de Oplysninger, som det ærede Medlem citerede, fremgaar det altsaa, at der har været givet Understøttelse til Aftenskoler i de private Skoler for 86 Skolers Vedkommende, medens der har været givet Understøttelse til 926 Lærere ved de offentlige Skoler. Og saa beder jeg det ærede Medlem lægge Mærke til, at hvor lille Antallet af Friskolelærere, der have holdt Aftensskole, end er i Sammenligning med de offentlige Skolers Lærere, viser det sig dog, at Friskolelærerne i ganske anderledes Grad have kunnet samle Ungdommen til denne Undervisning. Thi Statistikken viser, at medens der i offentlige Skoler kun har været undervist 75,272 Timer, saa har man i de 86 Friskoler undervist 12,267 Timer. Forholdsvis er det et meget større Antal Timer, og Friskolelærerne have ikke den mindste Grund til at skamme sig ved denne Sammenligning. Jeg mener derfor ikke, at det ærede Medlem ved dette sidste Bidrag har givet nogen særlig Grund til at stemme for hans Forslag. Thi han har nu ladet os forstaa, at han ledes af ganske andre Motiver end det, jeg tænkte mig, var det ledende for det ærede Medlem. Jeg gaar jo ikke ud fra, at det ærede Medlem vifter med Statskassens Midler for at skaffe sig Venner ved det urette Mammon; thi det vilde være en Fornærmelse mod det ærede Medlem. Men paa den anden Side skal man heller ikke i alt for høj Grad stille fremtidig Understøttelse af Statens Midler til Raadighed for dette eller hint Formaal, naar det ikke statistisk er godtgjort, at der virkelig foreligger Trang dertil. Men en saadan Statistik savner jeg, og en saadan haaber jeg, at vi faa i Fremtiden til nærmere Belysning af Spørgsmaalet om, hvorvidt der i dette Øjeblik er Trang til at gaa videre, end vi allerede ere gaade.

K. M. Klausen: Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) vilde nu sige, at vort Forslag var et Stykke Lønningslov

for de danske Lærere. Vort Forslag er, som jeg har udtalt tidligere i Dag, først og fremmest en Anerkendelse af det Arbejde, som gøres i Aftenskolerne, og det er mig en Glæde at se, at saa stor en Del af den danske Ungdom har sluttet sig dertil, og navnlig er det mig en Glæde at vide, at det særlig er den fattige Del af den danske Ungdom, som har sluttet sig dertil. Det er netop for en stor Del den Ungdom, som ikke vel kan komme paa Højskole, og som har svært ved at forlade sin Tjeneste en 5—6 Maaneder og afholde de dermed forbundne Udgifter, selv om de kunne opnaa at faa Statsunderstøttelse. Men netop for denne Ungdom, som altsaa har Vanskelighed ved at skaffe sig Kundskaber, gøre Aftenskolerne et godt Arbejde. Aftenskolerne ere egentlig de fattiges Højskoler. Derfor siger jeg, at jeg er glad ved at se, at en saa stor Del af Ungdommen har sluttet sig til dem.

Naar det ærede Medlem siger, at vort Forslag er et Stykke Lønningslov, siger jeg, at det først og fremmest er en Anerkendelse af Læreres Arbejde, som have virket i Skolerne. Men jeg har ikke det mindste imod, at det ogsaa bliver opfattet som en Anerkendelse af Lærernes Arbejde overhovedet. Det er saa sikkert som noget, at er der nogen Klasse eller Stand i vort Samfund, som kunde trænge til at faa deres Kaar forbedrede, er det de danske Lærere. Det er jo bekendt, at Halvdelen af Seminarieeleverne forlader Seminariet med en Gæld paa 1,000—1,500 Kr. og mange af dem op til 2,000 Kr. Saa gaa de ud som Hjælpe lærere, Andenlærere, Vikarer, som de nu kunne blive anbragte, og betyngede med en saadan Gæld skulle de tage fat paa deres Gerning. Saa kunne de maaske, naar de ere 25 Aar gamle, naa at blive Enelærere. Men hvad er det for Embeder, vi byde dem? Det er Embeder paa 6—700 Kr. Der kan saa en Lærer faa Lov til at sidde og sulte i 5 Aar, før han faar det første Lønningstillæg paa 200 Kr. Det er dog saa slette Vilkaar, at vi ikke kunne være dem bekendt, og er der nogen, som trænger til at faa en Lønningsforbedring, saa er det Danmarks Lærere. Derfor skammer jeg mig slet ikke ved, at det ærede Medlem vil lægge det i vort Forslag. Det er ogsaa en Forbedring til Læ-